

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛДНЕМ

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, п. нов. Конто почт. шльа. 141322. Адреса для телеграм: "Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Реклама не звертається.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА: Місячної в рік 4-50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. Фінляндії 750 ал., Німеччині 750 ал., Швейцарії 3 тв. фр., Чехословаччині 30 ч.к., Румунії 150 лей, Болгарії 750 ал., Австрії 750 ш. — Збірка адреси і зол.</p>	<p>в СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.</p>
---	---	--

Боротьба з публічною опінією.

Два нові пресові декрети.

Варшава, 4. грудня 1926.

Ще сойм не ліквідував попереднього пресового декрету, а вже на випадок його ліквідації підготував уряд два нові пресові декрети, ще важчі від попереднього.

Як подає „Експрес Поранні“, нові розпорядки вже готові. Ждуть тільки опінії правничої ради, щоб повитися в світ у формі декретів президента держави.

Перший з тих розпорядків є тимчасовий, другий постійний з метою урегулювати цілість пресових справ.

Тимчасовий пресовий розпорядок торкається не лише преси, але й прилюдних промов та всього свідомого поширення неправдивих відомостей, що можуть шкодити державі. А саме, хто у формі поголоски свідомо поширює такі відомости, той підпадає карі арешту до трьох місяців або громи до 1.000 зол. Є це постанова загального характеру. Важче трактується під цим оглядом прилюдні промови і преса. Хто такого вчинку (поширювання неправдивих відомостей на шкоду державі) допустився прилюдно або в друку, той буде караний арештом до 6 місяців і грошима до 5.000 зол. або одною з тих кар. Свідоме поширювання неправдивих відомостей у відношенні до державних властей або державних урядовців потягає за собою кару до одного року і грошів від 500 до 4.000 зол. Поширювання публічно або в друку відомостей про безбезпеку, що грозить державі, безбезпеку зовнішнього чи внутрішнього характеру, потягає за собою кару вчинку від одного місяця до двох літ і грошів від 1.000 до 10.000 зол. Колиб ті відомости спричинили публічні заворушення або протиділяння владі, то при лагодних обставинах винуватик буде караний вчинком до одного року і грошима до 5.000 зол., а в тяжких випадках вчинком від трьох місяців до трьох літ і грошів від 2.000 до 15.000 зол. З уряду будуть переслідувати всієї алегії на адресу президента держави, маршалка Польщі, маршалків сойму і сенату, пре-

мієра міністрів і виконуючих обовязки міністрів, президента Наїа. Суду, президента Наїа. Палати держ. контролі, воєводи і управителя повідств, начальників корпусів і їх рівноправних або рангою вищих генералів. На замітні, роблячи президентові держави, не допускається доказу правди.

Екзекутива у всіх тих справах спочиває в руках суду. На внесення прокуратора суд може видати карний наказ. Окружний суд видає карний наказ в комплекті трьох суддів на невяному засіданні; при упрощеній процедурі наказ видає один суддя. Проти карного наказу можна внести сировина на протязі 7-мех днів. Спротив розглядає той самий суд чи суддя, що видав наказ. Видаючи присуд, суд не є звязаний карою, означеною карним наказом.

Постійний закон, що урегулює цілість пресових справ, базується на австрійським, німецьким і російським пресовим законодавстві. Закон уводить інституцію редакторів, відповідальних за поодинокі відділи. Коли суд припинить видавання часопису, то не відімо його відновлювати під ніякою іншою назвою. Припинення видавництва часопису дає в руки адміністраційної влади всі засоби для унеможливлення відновлення видавництва, як: перепиновання його друку, усунення зовнішніх принак видавництва, адержання членностей адміністрації, контролю льокалю видавництва, заняття юнг, а на випадок опору усунення силою співробітників і опечатання льокалю. В справах образи честі не допускається доказу правди у відношенні до президента держави, а також прийатного чи родинного життя знеславленої особи.

Екзекутива в пресових справах належить до суду. При конфіскації вводиться білі плями. Всі пресові справи розглядати ме один виділ окружного суду в складі суддів, десигнованих на три роки. Всі пресові справи мусять бути вирішені в речинні до 8-ох днів.

„Табір Великої Польщі“.

Націоналістична можа Романа Дмовського.

Видавана заповідане покликання до життя організації під назвою „Табір Великої Польщі“ стало фактом доконаним. В суботу (4. грудня) зіхалися до Познаня представники партійної й непартійної польської буржуазії (поміщики, промисловці, купці, великі підприємці то-що) націоналістично-клерикального покрю, щоб під проводом відступленого „досьмо народом“ вішепольського ватажка Романа Дмовського відбуту інвентурацію покликання до життя цієї фашистсько-польської льожі.

Після богослуження зібралося в салі „Базару“ до 300 учасників. В президії поруч Р. Дмовського заняли місця: ген. Ст. Галлер, Ал. Дембський (б. волинський воєвода), Юр. Здаховський (б. мін. скарбу), Гав. Кобяковський і Зад. Жутовський. Дмовський виголосив довшу проповідь, в якій вказував на потребу організації, яка об'єднала весь польський нарід.

Декларавані „Табору Великої Польщі“ зазначає, що ця організація є організацією свідомих сил польського народу; що її метою є донести польський нарід до її вселюбності і величі у внутрішньому житті держави і в міжнародних відносинах; що римо-католицька релігія мусить заняти пануюче становище; що польська цивілізація має бути цивілізацією великого народу; що, спираючись на польській традиції і на почутті відповідальності у відношенні до батьківщини, на почутті справжньої карності, на високому рівні обичаїв і обичаєвої

дисципліни, на суворій організації публічної опінії, на багатій духовій національній творчості, на великій матеріальній продукції і організованій праці та на відвазі і мужності горожан; що держава великого народу мусить бути так організована, щоб була здатна: забезпечити собі поширення і признання своїх прав у чужих, забезпечити всім горожанам справедливість, забезпечити їх від кривд, дати їм безпеку життя і майна, спокій і свободу праці, шанувати й хорошити права, на яких спирається життя громадянства, поборювати анархію і нищити беззаконня.

Організація „Табору Великої Польщі“ складається з Великої Ради, в якій піднілюються діловішеві (окружні) ради, цим другим воєвідські, а останнім повітові. Окружних рад є п'ять: варшавська, познанська (в яку входять Помор'я і лодзьке воєвідство), шльеська (з краківським воєвідством), галицька, волинська і дімнішська (на чолі округ стоять округи обози, на чолі воєвідських рад, — воєвідські обози і т. д. При обозиных функціях прибічні ради як дорадчі установи. Всі керівничі й робітничі „Табору Великої Польщі“ походять з номінації, а не з вибору. До Великої Ради заміслював Р. Дмовський крім себе кільканадцятьох поміщиків, генералів, купців, промисловців і професорів. З Галичини найшлося там двоох поміщиків Вол. Дітунський і Ал. Галажевський.

Поворот рум. королевої.

Букарешт, 6. грудня 1926.

Вчора вернула тут королева Марія з кількатижневої подорожі по Америці. На двірні повитав її король Фердинанд і члени уряду.

Проти румунських насильств.

Американські Українці протестують проти приниження румунської королеви.

Філадельфія, в листопаді 1926.

Українці в Злучених Державах і Канаді використали приїзд румунської королеви до Америки, щоб протестувати проти політики гноблення, що її управляє Румунія у відношенні до своїх т. зв. „національних меншостей“, зокрема до 1-мільйонного населення української народності. В різних більших містах Злучених Держав Півні. Америки відбулися великі протестуючі віча і збори в цій справі, вислали також відповідні письмнні протести до різних офіційальних осіб та установ. Основний протест-меморіал про положення Українців у румунській королівстві опублікувало Об'єднання українських організацій, що має свій осідок у Філадельфії. Той меморіал передано през. Куліджові, всім представникам чужих держав, усім американським університетам і американській пресі. Протести Українців проти приниження румунської королеви відбулися живим відгомном у цілих Злучених Державах.

Подібно зробили також представники головних українських установ у Вінніпегу. Делегація тих установ, зложена з найвизначніших

Українців Вінніпегу під проводом українського посла до парламенту в Манітобі Д. Якимішака, явилася у представника правительства Манітоби з протестом проти публічного приниження рум. королеви тамтешнім правительством. Протест цей предложено у формі меморіалу, в якому описано розпучливе положення українського населення під владдою Румунії. Делегация просила перетати цей протест королеві. Представник правительства обіцяв передати протест королеві і самому обстати за Українцями. Український протест віддрукувала канадійська преса, а „Фрі Пресс“ помістила його на першій сторони в жалібних обвідках.

В більших канадійських містах Торонто, де живе також дуже багато Українців, протест Українців проти румунських насильств виглядав трохи інакше. Там українська делегация особисто передала румун. королеві, що була приїхала до Торонто з кінцем жовтня, відповідний меморіал про переслідування українського народу в Румунії. Той самий меморіал передрукувала заходом делегачії вся льокальна преса.

Перед засіданням Ради Ліги Націй.

Женева, 5. грудня 1926.

Нині приїхали тут Бріан, Вандевельд Чемберлен і Залеский. Німецька делегация зі Штреземаном приїхала вчора вечером. Рада Ліги Націй збереться завтра на неофіційальне засідання. Бріан конферував з Чемберленом і Бенешом, а Вандевельд зі Чемберленом. Зі Штреземаном мав Бріан довірочну 2-годинну розмову. Журналістам Бріан заявив, що не може дати ближчих пояснень, бо йому ходить про те,

щоби переговори довести швидко до кінця. В справі військової контролі Німеччини і в справі інвестицій з рамені Ліги Націй зазначив Бріан, що то дві різні справи. Перша з них належить до конференцій амбасадорів, а друга до Ліги Націй. Їх можна залучити, а не залежатиме від теперішніх розмов і становища Німеччини. Після конференції зі Штреземаном Бріан приїзв лорда Сесіля, а Штреземан конферував потім із Чемберленом.

Погром у Кишеневі.

Букарешт, 5. грудня 1926.

Жидівська тел. агенція повідомляє, що до Кишеневи приїхало 300 делегатів із конферу румунських студентів у Ясах, щоб віддати честь еп. Гурії. При тій нагоді зранили кількох Жидів, напали на жидівські дома і крамниці, вибивали шибби. В місті скінннвся переполох. Поліція не могла дати собі ради, тому візавно військ. Військова команда у Кишеневі стягнула до міста два баталіони піхоти і кінноти, які виступили проти студентів. Студенти зачали сутичку з військом. Кіннота в шаржі розтралавала 5 студентів. Скільки було ранених Жидів, точно не знати. Також у місцевості Каларас підчас погрому поранено багато Жидів.

Варшава, 5. грудня 1926.

В звязі з погромиами пос. до варшавського сойму Вісліський (Жид. Каюб) звернуз румунському королеві ордер, який король надав йому підчас цьогорічного походу в Букарешт. Пос. Вісліський їздив до Румунії з прогульською, улаженою з ініціативи польського сойму.

Стан облоги на Литві!

Париж, 5. грудня 1926.

„Пті Парізієн“ повідомляє з Риги, що в звязі з викриттям комуністичної змови оголошено на Литві стан облоги.

Протидержавна змова в Італії.

Рим, 5. грудня 1926.

У Вероні арештовано 43 комуністів. Переведені в їх мешканні резидії викрили матеріал про протидержавну змову.

Виборча кампанія на Мадярщині.

Будапешт, 5. грудня 1926.

У звязі з виборами опозиційні кандидати, головюжж соціялісти, дістануть листи з погрозами смерті, коли не перепинять виборчої кампанії.

Стріча Мусоліні зі Штреземаном.

Рим, 5. грудня 1926.

З дипломатичних кол повідомляють, що з нагоди женевських нарад Мусоліні стрітнеться зі Штреземаном в одній з місцевостей над Лаго Маджоре.

на політичних зв'язках. По переході на територію Польщі сідок видав Бакуну пошук. Обвинувачений Бакун заявив, що сідок враз із двома поліцейськими його задержав і примусив підписати протокол, який сідок одержував.

Сідок Пилипівський Юліан, пошук 27 п. п., заявив, що він поглядався до допитуваного вкрити на поліції. Німкого сідору не замінив.

Сідок Кшижановський Вацлав заявив, що був присутній при допитах обох сідок на поліції.

Сідок Паланіца Волод., буваючий у віці 19 п. п., доміс своїм командантам, що обвинувачений Яворський випитував його про військові магазини і що бачив у нього біблію. Про це списав той протокол.

п. ш.

Нові книжки й видання.

КНИЖКИ:

Д-р мед. Е. Лукасевич: АНАТОМІЧНИЙ СЛОВНИК (матеріал). Львів 1926. Нака, автора, ст. 48.

Г. Огієнко: НОВАЧАСНИЙ ЦЕРКОВНО-СЛОВЯНСЬКИЙ ПРАВОПИС. Варшави 1926. ст. 28.

М. П. Старицький: ЗА ДВОМА ЗАЯЦЬМИ (Панська губа, та зубів нема). Комедія з міланського побуту зі співаками та танцюльками на 4 дії. Львів 1927. Нака, кооперативу "Український Театр". ст. 110.

Ця симпатична комедія, що входить до постійного репертуару всіх наших професійних і аматорських театрів, перевидана на нове видання провінційних турків, що жалуються, що не мають, що грати. У гарній новій виданні вона має ремісничу увагу, план сцени, ноти до пісень і пояснення менше зрозумілих слів. Заки нова драматична продукція змоче давню свіжуватися нового побуту, з нових і старих життя, тип Голохвостова — класичного "ревізора" з Подолу, буде з його актуальності на нашій сцені. Так само свіжкі залишаються тип паночки, що турбється свого простого походження, ролі, які померли і потурбують і цілої нашої міської промисловості.

Антін Вартовий: КЛЕКОЧЕ ДЗВІН. 3-го "Нова Доба". Львів 1926. ст. 24.

ЖУРНАЛИ:

"СВІТ". Ізостропівський журнал для всіх. Випуск 4. Зміст: І. Казіпівський: 1876-1926. — В. Бобинський: Ефеїда. — М. Могилевський: Пошук. — М. Р. Шов. — Лаврент Нова. — М. Комошівська: Гей, та піду в Україну на чужині. — П. Пропаганда української книги. — Нові листи Шевченка. — Місто на дні моря. — Найбільше видання від нас з'являється. — Мих. Рудницький: Театр Шова і я. — Кооперативне свято у Львові. — Вас. Терещук: Над вечір. — Висхідні монгольські експедиції Козлова. — Театр на Далекому Сході. — З життя нашої кооператив. — Караз Євдодія: Діалог чоловік. — Ю. Т. Талімані. — З діяльності Т-ва "Прогрес". — Діалог обличчя. — Комуністичні літаки на Мовбала. — Свідомість звірат і комат. — НА ОБГОРІТІ: З виниклої. — Ю. Лорський: Володирів. — Веселі кутюби. — Загадки. — Від видання. — Оголошення. — ЛЮСТРАЦІ: Володирів Пруту в Яреку, світ. М. Сенковський. — Т. Шевченко на фільмі: Малий Тарас розбуджує дідуся. — Мати Шевченка з мати Тарасом їде на пашину. — Малий Тарас показує шлях чужаким. — Тарас розмовляє із своїм братом Микитом. — Б. Шов. — Виставка української книги: Кутюби української преси. Друкарня "Діалог" у містечку. Кутюби "Світ Діалог". Кутюби Шевченка й Франка. — Кооперативне свято у Львові: Відкриття привітан на площі "Сокола-Батка". Група учасників кооперативного свята. Загальний Збір Релігійного Союзу Українських Кооператив. Президія Збору. Учасники Збору. Красивий відкриття і ремісничі акторські театри. — З життя Луту: Вранні топірники на Луту свята у Львові 1926 р. Під Луту свята на Франківську свята в Бірці. Вранні топірники "Луту" у Рудні.

"НАРОДНА ПРОСВІТА". Часопис призначений справляти позашкільної освіти. Травень — жовтень. Ч. 5-8. Зміст: В. Дорошенко: М. Грушевський. — О. П. Про самоосвіту. Чи армія може жити чогось навчитися (з анг. М. Р.) — Ст. Сиродко: Право на існування дитячої літератури та вимоги щодо цієї літератури. — Г. Жук: Як вибрати фонди на будову читальних і фізичних домі. — І. Ланчук: Як заохотити вже змалку до книжки. — З проповідного руху. — Хроніка. — Журнали й часописи.

ГОСПОДАРСЬКО-КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Орган релігійного Союзу українських кооператив. Ч. 49. 1. грудня. Зміст: Тресті і кооператив. Що ми можемо мати однієї? Уважаймо на зверхній вигляд кооперативу і поведінку співпраці! Товариство українських кооперативів в Чехословаччині. З кооперативного життя й руху на Волині. Кооперативні анкети. На Лемківщині. Хліборобство. Правне положення та податкові тягарі кооператив. Свято кооператив. З Релігійного Союзу Українських Кооператив. З Кр. Т-ва го-

спод. "Сільський Господар". 3 преси. Шми.

ВІСТІ З ЛУТУ ч. 5. 25. листопада. Зміст: Під змук. Тактика пожежарництва. Штук видання. Пили прані на грудні і сніж. Зіновий спорт. Р. Дашкевич: Як відомо на селі по війні першу "См". Громадському Голосові — правда на верш. В Луту свята.

ЕВАНГЕЛЬСКИЙ РЕЛІГІЙНО-ПРОСВІТНИЙ ЧАСОПИС. ч. 11. листопада. Зміст: Христос і Робінзон. — Д-р Фланк Скора. — Подорож ап. Павла з Кесарі до Риму. — Чи наука і практика вт. Церкви згідна із засадами Христоса? Святий. — Штудисти (Далі). — Оновлення Бамбусового Дереза. — Зелена паличка. — Побіда. — З евангельського руху між Українцями в світі. — З евангельського руху на українських землях під Польщею. — Буря (вірш). — Дещо з гігієни. — Новинки. — Переписка Редакції. — Оголошення.

Всячина.

Телеграм до Марса. Учені, яких цікавить переважно іколі мперту цікависті дітей, хочуть кінце вийти в листівці змислюючи з Марсом. Читачі може пригадують собі, що недавно два професори, Англіє Робінзон (гідає прізвище для чоловіка, що любить далекі невідомі країни) і Француз Сагон вислали дві радісні депеші на Марс. Покищо нема на них відповідей. Та ця ювчанка має досвід протидейний наслідок на людей: сотні нових телеграм (де до Марса. Навіть самі професори не тратьте налі на комунікацію. Робінзон записав журналіста, що відповідей прийде, бо, так повідомля його спритистичний дух. Він знає навіть, хто виле іно відповідей. Одна його приятелька, якої душа блукає на Марсі. Називається вона трохи по марськському: Омаруруру, і вже диспувалася з ним підчас спиритичних сеансів. У цих сеансах бачив професор навіть Марсінців: вони кремені високі люди, з жовтою шкірою, трохи подібні до Китайців. Прошу не сміятися. Не одна фантазія здійснювалася!

Ноги проти авта. У Женеві народили недавно спортсмен Югана Ліндера за перемогу в похіді пішки із Штосбурга в Париж. Одна французька автомобільна фірма дала переможцеві авто. Та прошу уважити собі витріщені очі публіки, коли вона почула, що нагороджений хоче продати це авто. Він заявив: Я уродився пішакцем і люблю свій спорт, не тільки тому, що він дає мені крім приємності — гроші, але ще й тому, що він звільняє мене від уживання машини. Чи чули? В 1926 р. є чоловік, який воліє власні ноги від авта. Останній Могилевец! Можна ще розумити людей, які потребують ноги до чарівності, але відкидати авто!

Вуха за вуха. В югословянській місті Скопље закінчили перед королівським окружним судом процес, який може придатися на науку суддям або тим, яким трапляється подібна суперечка. Циган Сулію відкусив власникові каварні Івановичі Ніколичові кусень вуха. Ніколич жадає 6000 динарів відшкодування. Циган каже: "Більш як 2000 не дам, — бо не маю...". Х чеш то за 4000 відкус мені кусень мого вуха? "Не хочу: відкусю за мало, буде несправедливість для мене; відкусю за багато, подаш на мене в суд". Тоді каже суддя до пошкодованого: "Бери 2000; він справді більше не має". "Як я можу відволітись двома тисячками, коли тут іде про мою честь? Усі гості в каварні кличуть до мене "клавовуху". "Клавовуху" принесли каву!.. шно недобре, клавовуху! І так узяв день. Коли циган не може заплатити, то будь ласка, пане суддя, кажіть його покісний!" Суддя подумав і видав присуд: Сулію підє на 6 місяців до в'язниці і заплатити зароз 2000 динарів. Ніколич бере гроші і відходить із суду заявляючи: "А хто мене назве тепер клавовухом, то го вб'ю!"

†

БОРИС НАРІЯ,

найдорожчий син Надії й Осипа Павлицьких, професора української гімназії в Станіславові, засну в Бозі дня 20. жовтня ц. р. в 3-вній житті. Похорони відбулися дня 22-го жовтня ц. р. — В. П. П.

ОПОВІСТКИ.

Поір Городецький! В середу, дня 8. грудня ц. р. о 10 год. рано відбудеться в с. "Помочі" в Городку Яг. Заміані Загальні Збори філії "Прогрес" в Городку Яг. Кожда читальня "Прогрес" в пошті вишле обов'язково принаймні 3-ох відпоручників. — За Виділ: Д-р Ст. Білак, голова, Вас. Бабій, за секретаря.

Український Наддніпрянський Хор під проводом Петра Євсєєвського по закінченню 4-місячного концертного турне по Галичині в перетязі на Волині, Поділля і Віленщину дасть у Львові в с. Народного Дому, ще один концерт дня 9. грудня ц. р. — На концерті у Львові хор виконає великий твір Веделя "На ріках Вавилонських" (Піля Єремі).

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів КРЕМ ІПЕРЛОВИМ Існатові Львів. 956 12-7

РІСІВНИКА, що вміє би добре копіювати графіюном катастрофічній малю, пошукється. Письменні оголошення з поданням студій, сценаріїв відео і услів до Адмін. під "Мата". 1042 2-2

В ЗАКОПАНИМ віла "Ясна" пенсіонат положений в центрі поручас теплі і сонячні покої, смачні і здорова кухня, для України ціли 10 пром. зношені. Над діачатами старанна опіка. Остерігається перед фальшивими посередниками. 1077 2-3

60 сот. коштує одна ложетка до чорної кави з хінського срібла у Мандя вул. Коперника 14. Проти кіна Коперник. 681 13-7

ФОРТЕП'ЯН добрий хочу купити. Зголошення "Освіт", Академія Р. 1035 2-2

СТУДЕНТ ТЕХНІКИ, що найшов без средств, а до покінчення студій бракує йому ще рік, намагає перепитку з особю, що допомогла би йому до покінчення студій. Пошука не виключено. — Зголошення з фотографією на адресу: Pointe Montane Dalmig-Lgt. b. Vorzeigen des Paves Nr. 079568. 1046 1-1

ПОЛОТНА — ШИФОНИ найдешевше поручас І. ДРЕКСЕР І Сини Львів, площа Калігульна ч. 2.

УКІНЧЕНИЙ філософ, літ 28, одружений з панною до 27 літ, котра допоможе йому до одержання послід. Зголошення до Адміністрації під "Філософ". 1056 1-2

ПАРОХІЯ Вошанці, почта і повіт Рудки, до зямін, 3 перкви, парох. будинки добрі. 1052 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Д-р Фелікс Ган Спеціаліст ледук легенів, серця і жолудка Львів, Городецька 46. Телеф. 834 Пересвітлення Рентгеном. 929 14-25

Лікарсько-дентистичне Заведення д-ра Симона Раппапорта Якова Насса

Львів, вул. Сикстуська 17/11.

Пломбування й винищення зубів без болу. Штучні зуби в кавчуці і золоті на американську систему. Пацієнтів з провінції поладжуватиме в найкоротшому часі. П. Т. урядовим і студентам значна зножка. 852 Полекші в сплатах. 2-5

АДВОКАТ

Д-р Антін Заплітний веде адвокатську канцелярію в Терехові, в домі читальні 1048 "Прогрес" біля суду. 1-2

АДВОКАТ

Д-р Юліан Струсевич веде канцелярію 1-1 в Золочеві, Міцкевича ч. 24 (коло Каси Зайдена).

Впр. Отців Парохів

що уладжують місці, просять двох інвалідів УГА, які займаються продажою дезоніалів, ласкаво повідомити їх бодай два тижні наперед про речинські місці на адресу: П. Якім у Замкові п. Підлісськ інвалі, та в цей спосіб допомогти своїм людям в чесний спосіб заробити собі на прожиток.

Найпевніший середник

Проти ревматизму, гостця, мязневих корчів, нервових і тим подібним, недомоганням найліпшим натиранням є

ІХТІОМЕНТОЛЬ

Більш як 5.000 подяк і близько 200 атестів з лікарських сторін, клінік і шпиталів найліпше докладають про лічницю цінність цього натирання.

Іхтіоментоль можна набити у всіх аптеках у Польщі або прямо в Лабораторії хем. оптики

м ра Симона Едольмана в Самборі ч. 130.

Фабрика цукорків
"Фортуна Нова"
у Львові, Кордецького ч. 23.
пошукує:
Українського фаховця до виробу цукорків і помадок;
Українського фрезювця дичат до зачачання цукорків;
Українських продупентів пушкі, скринь і пуделок;
Крім цього згодяться:
Українські заступники німецьких фабрик цукоркових машин;
Українські заступники німецьких і англійських фабрик стері. 1049

До відома Студентам!

Наситлювання зрештешню джпою уділюється студентам, які викладають легітимно, за 50 пром. зяжжкою т. є 1'80 дол. в **Порядні Матерей** при вул. Холоровського 15. — Наситлювання відбуваються щодня від год. 9 рано-і 3 поноз.

1044 1-2 ВИДІЛ.

Оназія! Тільки через цілий грудень продає фірма ЯН ВАЛЛЯХ І СИН

фабричний склад сукна Львів, Ринок 33
посезонні матеріали по фабричних цінах. 3-8
КОЦІ Величезний вибір БУНДИ

НАШІ ЦЕРКОВНІ ХОРИ з браку нових і добрих творів до Служби Божої, повинні закупити видані Підручною муз. бібліотекою Архикатедрального хору пісні до Служби Божої на міпаний хор. І-й зошит **Свято-Єдинородний, 2-й з. Святий Боже, Єдиний, Кресту Твоєму, 3) Ангелу, 4) Іже Хорувати, 5) і 6) Милості, 8) Отче наш.** Кождай зошит має 8 сторін чистого нотного друку і містить по кілька родів даного твору. Ціна кожного зошита 1'25 дол.; набити можна у наших книгарних або у Івана Охримовича, Львів, Домініканська 11, парт. 949 2-2

Подяка.

Складасмо сердечну подяку за участь в похоронах бл. п. А. Осиповича всім: Стефановичі, Луткевичі і Туркевичі, Вл. Радиківні Купчинському і Вл. Слівакам за прегарне виконання похоронних пісень. Рівнож дякуємо всім Громадянам, які не забули віддати останню послугу Великій Артистці.

Союз Діалог Українського Театрального Мистецтва. 1057

Подяка.

Перенята невисказаною вдякою для Високочанного Павла д-ра Івана Лупа, Львів, вул. Дуні Ворковських ч. 6, що ординує в Касі Хорик, за вищення мене з тяжкої внутрішньої недуги та за його свісну і батьківську лікарську поміч, складаю отсю дорогою ширшу подяку.

1050 Ксенія Альфанівська, площа св. Юра 5.

Подяка.

З приводу смерті нашого незабутнього сина Бориса складасмо отсім ширшу подяку всім: Високочан. о. канонікові і парохів Стекові та оо. Катехитам Іа. Гориткевичі і Вол. Коновалевичі за участь в похороні; Високочан. Директорам та Учительським Збором обох українських гімназій, Влоа. Громадянству за участь в сумному обряді та вислоді співчуття; ученим і ученикам українських гімназій, пластунами і пластунам місц. курії за участь в похороні, хоральний спів, вінки та квіти на могилу нашого найдорожчого хлопчика.

Одночасно виражаємо свою подяку ВП. Лікарям д-рам Кубиштам, Гребельному та Козакові за всі їх труди та ратування нашого Маленького аж до останньої хвилини життя — якого одначе подобалося Всевишньому покікати до себе.

1051 а 1-1 Надія і Осип Павлицькі.

заливають з пустого в порожнє. Під барабаним огнем їх пусто-словної фразеології не зникнуть вже довші факти, ані не зміняться наше відношення до вшепольських прислужників. Ні заперечування безспірних фактів — ні погрози, ні нахабні претенсії — ні інсинуації, ні вкінці обманювання свого громадянства мнимими „безчисленними противностями“ в українському таборі не змінять нашої постанови до сепаратистичних асиміляторів на нашій національній території. Зміна може наступити тільки тоді, коли вони — по словам п. голови Об'єднання — „змінять основну свою політику“, не перейдуть через очищуюче горнило експіації за удари, нанесені в спину українському народові, господареві тієї землі.

Консолідація Чехословаччини.

Масарик про внутрішні проблеми Чехословаччини.

Президент чехословачької республіки з'явився на днях головною редактора центрального органу німецької християнсько-супільної партії Чехословаччини „Deutsche Presse“, перед яким висказався про цілу низку актуальних політичних справ, що стоять на порядку дня чеської державної політики. З деякими з тих справ хочемо познайомити й наших читачів.

На перше питання: Які наслідки матиме для зближення й порозуміння народів у державі вступлення Німців до чл. кабінету, през. Масарик відповів: Це початок того, чого я бажав собі завжди й консеквентно як перед війною, так в часі війни і після її покінчення. Відношення Німців уже в старому Королівстві, потім під Австрією і тепер у республіці є переважною політичною проблемою. Це виходить ясно з географічного положення Чехів і Словаків у середній Європі, цього вимагає сусідство з великою Німеччиною, з Австрією і з іншими сусідами. Цього вимагає вкінці чисельна, господарська й культурна сила наших німецьких співгромадян. Німецька справа — це найважливіша політична справа Чехословаччини. Я не замислюю собі жодної угоди, що їх треба по обох сторонах побороти, коли вступлення Німців до уряду має привести до розв'язки проблеми.

На питання, якими засобами слід послуговуватися для скріплення чесько-німецького порозуміння, з окрема в культурній, місцевій й гуманітарній ділянці, през. Масарик сказав: Не все може й повинна держава робити для своїх народів. Представники, з окрема представники культури обох народів, мусять себе взаємно підняти і з обох сторін змагатися не тільки до еконо-

мічного, але й до культурного співробітництва на всіх ділянках. Все те можна зробити, коли обі сторони виявлять добру й розумну волю.

Про заарозковану шкільну автономію висказався през. Масарик так: Ми стоїмо тепер перед послідним переведенням реформи шк. і повиті, що принесе на всіх ділянках адміністрації певного роду автономізацію. З демократичного становища є й притримувально до автономію, не спускаючи з ока природної централізації, яка цілком суттєвою модерної держави. Автономія і централізація — це дві великі, постійно працюючі політичні сили. Задача керуючих політиків також у нас — навести певну гармонію поміж тими двома силами.

Не можу не згадати, що тепер у всіх державах прихильники автономії є в тім, бо вони заборочили собі автономних прав не вміють енергійно й послідовно обороняти й використовувати. У всіх державах люде наatto вже призначили до централістичного ділення держави. Як відомо, цей історичний процес демонстрував през. Вільсон на Злучених Державках. Те саме було не тяжко довести на нашій республіці. Не потребує підкреслювати, що я не уважаю автономних змагань політичних „противенством чи негласією держави; роблю також потрібну різницю між державою і народом. Особливо в культурній ділянці може й мусить кожний освічений нарід із самосвідомістю працювати самостійно над своїм власним удосконаленням; це отворене поле для інтелектуалістів, з окрема також для публіцистів.

Цікавий також погляд Ма. арика на справу скорочення військової служби, яка товчється від довшого часу в чл. республіки. Розуміється, през. Масарик є особисто за якнайбільшим скороченням військової служби, але це можна перевести на ширші розміри тільки тоді, коли піднесеться загальна освіта населення держави у всіх її кінцях. На вській випадок перехід з 18 місяців до 14 або 12 місяців військової служби буде в найближчому часі довершеним фактом.

Роскол серед російських есерів

Парижська преса принесла сензаційні відомості про розкол у російській партії соціалістів революціонерів. Центром есерів на еміграції є Париж. Там перебуває один з найважливіших лідерів партії відомий А. Ф. Керенський і видає щоденник „Дні“. В редакції того щоденника відбувся недавно виклад Керенського на тему будучого устрою Росії. За тиждень 20. листопада відбулася дискусія над

рефератом. На дискусію прийшло багато емігрантів, переважно есерів. Керенський в короткому вступі свого викладу, щоб закінчити дискусію. Він зазначив, що для нього всякий устрій Росії, який прийде по більшовицькому, буде кращим від теперішнього більшовицького. У кінцевій промові, по дискусії сказав Керенський так:

„Я говорю в повному почутті відповідальності, хоч вам не може й не подобатися, що всякий устрій, буде для Росії безіснним до-бром. Я знаю, що мною скажуть мені: „Ми до вашої партії не підємо“. — І не вігайте вашу „демо-фікс“ про соціалізм, яка є пережитком сімдесятих років. (В тому місці Керенський перебивав). — Такі Я не стверджую щоб я, соціаліст, мені не говорив. Найправдивішим соціалістом у Росії був граф Вітте, а інші негідні навіть ступати його слідом. Крім того заявляю вам, що насамперед Росія, а потім уже всякі соціалізм і демократизм. Я за цілі ставився багато. В 1917 році в часі революції ми пробували впливати на маси виключно силою слова. І нас справедливо звали „говорючими“. А тепер я розумію необхідність підтримання сил штигами. Нам по дорозі з усіма, хто бажає боротися з більшовиками. Політичні усі ті фокуси (тобто соціалізм — Реда.) Росія перш за все, — Росія!“

Так закінчив Керенський дискусію. Певні читачі наводимо, як ми вгорі зазначили, за правдою російської пресою. Кілька днів у органі Керенського „Дні“ не було ніякого спростування на це. Накінець з'явився і там звіт з дискусії. На основі „Днів“ Керенський сказав нібито не так, як вище цитовано, а ось як:

„Я кажу, і кажу з повною свідомістю відповідальності, що об'єктивно всяка влада, яка зміняє більшовиків, буде для краю кроком вперед. Та це не значить, що я буду боротися разом з кожним і за всяку владу.“

Виходить, що всі інформації правої російської преси на еміграції правдиві. Керенський став „сміслом“ виходам Керенського та його заявою назріває розкол між есерами. Проти такого становища Керенського виступили інші лідери есерів як Мінор і Соловейчик. Проти Керенського мав заявити і Чернов, що перебуває постійно в Празі.

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

ПРИКРАСИ НА ЯОИНКУ
у величній виборі поручає по приступних цінах
ФАБРИКА ЦУКОРКІВ
„ФОРТУНА НОВА“
Полтава, вул. Кордцецького
1038 1-1

3 галерії чорних духів.

Причини до діяльності бувшого віце-міністра освіти Гайчака.

Уряд „моральної санції“ прем'єра Бартеля поклав перед кількома місяцями на становище віце-міністра освіти п. Гайчака, шкільного мінтатора і заступника львівського куратора, Вишньовського преса-аарх розрешувала пана Гайчака як рішучого противника шкільної політики бувшого міністра освіти Станіслава Грабського і пок. куратора Собінського. Сам п. Гайчак теж помагав усіми засобами поширенню легенди про свою прихильність до шкільництва України і загалом до польських народів. Він мівся у пресі відповідні інтерв'ю з івано-солодкими декларациями про свою ліберальність, а з жидівською депутацією розмовляв навіть у жидівській мові (!).

На ділі п. Гайчак — це вірний пупиць посла Прушинського і смертельний ворог українського шкільництва. В часі свого перебування у львівській кураторії був він чорним духом пок. кур. Собінського і не не є такою тайною. А коли в серпні 1923 р. п. Гайчак прийняв у заступстві куратора українську депутацію під проводом д-ра Степана Ардака, адвоката з Любавина, в справі прийняття учеників до української гімназії в Перемішлі з інших повітів, то висловився тоді про гімназійних учнів в ось такий нечувано образливий спосіб:

„Kówniej wychowawcy gimnazjalni w przemyślu gimnazjum są nieodpowiedni. a nie my tę bandę nauczycieli gorzej dzimy na cateringi wiatry; 15 z nich przemieślu w głąb Polski, na Pomorze, na Poznań, niech się uczą kultury. Na ja- kiejś“

Так висловлювався п. Гайчак про українських учителів і про українську гімназію. Петентів української народності, яких прийняв у заступстві львівського куратора, трактував постійно аргантсько і зневажливо. Інспектора шкіль „Рідної Школи“, члена ради міста Львова і бувшого члена Ради Шкільної Краєвої п. Ісидора Громницького, в часі одної авдієнції в 1923 р. не прохав навіть сісти. У львівській кураторії було загально відомо, що п. Гайчак

гофти повторяться на жертвенних при Службі Божій, але історично й супільно жертва Голгофти повторяться через жертву людей. Одна та жертва може спасти нас від заглади! Ви, браття дорогі, добре це розумієте і в щоденному житті і в родині і в громаді: посята це перша й найконечніша умова поступу. Це перший лік, перший рятуюнок; де посята нема, там усе марно гине; де є посята, там усюди починається нова епоха. Посята матерей для долі дітей, посята лікарів для здоров'я хорих, посята учителів для виховання молоді, посята горожан для народу нової праці, посята душпастирів для духовного добра вірних. Якби не жертва наших родичів, учителів, тих, що нас виховували дітьми, лікарів, що коло нас хорих ходили, якби не жертви наших попередників, ми або не жили, або жили б у стораз гірших умовах.

Від яких десяти літ, від світової війни, чимраз більше доходило ми всі до тієї гадки, що ми самі винні в своїй лихій долі, що в нас лаяна частина вини, чому у нас мало добра, чому у нас нема гаразду. Чимраз більше, чимраз краще здаємо собі справу з того, що більше й більше треба у нас посяти робітників на полі церковним і народним. Багато крові благородних синів вітчизни потекло за долю нашого народу. Споминаючи ті жертви, ми, мусимо одначе з жалем сказати, що всеж таки замало було жертв і замало посяти й тому хіба тільки

не є поміж нами так, як могло б бути і як повинно бути. І певно не замало цінимо жертви тих, що себе посятили, коли стверджуємо, що потрібно було й потрібно є більше жертв і більше посяти.

Вернім тепер до великого діла, яке сповнив покійний еп. Йосиф для своєї єпархії. Не міг він нічого влітати, але одно міг: життя своє жертвувати за добро своєї єпархії, за добро своїх вірних. І це він зробив! Нераз близьким собі повторював: коли не можу для своєї єпархії працювати, то роблю бодай одно: життя своє відаю Господу Богу за її добро. Це коротко перед смертю, прощаючися з тим із наших священників, що перший пішов там працювати, повторив Йому те саме. І Бог прийняв його жертву й велике діло було сповнене. І тим способом у тім порядку, який Бог один бачить, покійний Йосиф зробив для своєї єпархії то найбільше, що може душпастир зробити для своїх вірних. Покликаю вас на свідків, отці душпастирів, чи хто з вас тільки зробив, чи хто з вас міг коли смити, чи хто з вас з безсонних ночей міг колись мріти про те, щоб в своїй єпархії, в своїй парохії, для свого народу більше зробити? За вас, духовні отці, відпов. м тому народові, відпов. і за себе: Ні! Ніхто з нас більше не зробив, ніхто не зробив тільки, ніхто й не може бажати більше зробити. Бо, не може бажати більше зробити. Бо, як каже Христос: Ніхто більшої любові не може мати, як коли хто за життя своє відає за ближніх!

В християнським порядку жертва є завдатком побди — тріумфу. З хрестної смерті Христа випливає життя для людського роду. Жертвами святих, жертвами християн стоїть будова христ. світа; жертвою Покійного еп. Йосифа буде стояти лущка єпархії. Нині наслідник він не буде мати. Єпархія лишиться в сирітстві може й довгі роки, але прийде час і вже наближається, коли воскресне до нового життя свята віня у тих краях, де народився, де жив, де помер св. Йосифат, де за його прикладом сотки й тисячі душ віддали життя за свій нарід, за Божу справу.

Я не сповнив би свого нинішнього завдання, як би не згадав товариша Покійного єпископа Йосифа, Покійного єпископа кир Димитрія. Від ясної благородної пошати пок. еп. Йосифа трудно відлучити не менше ясну й не менше благородну постать еп. Яремка. Про Його життя і про Його самітну смерть і про Його жертву люде ще менше знають, як про жертву еп. Йосифа. Але та жертва чим менше арана, чим тихша, чим більш несподівана, тим успішніша перед престолом Всевишнього. Оба товариші через усі роки студій, і товариші в праці священників, одного дня стали священниками, одного дня єпископами, рівночасно майже у глицевостях, буди інтерновані в глицевостях Росії. Єпископ Яремко мав бокий Росії. Єпископ Яремко мав на вигнанні тим сумнішу долю, що був сам, без товариша і довгі мі-

сяці позбавлений потіхи відправляти Службу Божу. Ви це добре розумієте, дорогі браття. Для священика, ідеалом жертва Христово, Служба Божі; та жертва є Його школою. Боже провидіння так заарядило, що довгі місяці еп. Яремко не міг правити Служби Божої, а жив на вигнанні у Вологді. Ми, всі товариші на вигнанні, робили, що могли, щоб Йому в тім ділі допомогти і вже Покійний приготував нас на свою першу Службу Божу на вигнанні; вже дівав ризик і мав на другий день ту Службу Божу відправляти. Що діялося в тайнах Його душі — того, очевидно, ніхто не знає. Але це таке правдоподібно, що майже певне — довге бажання принести в жертву Христові життя, викликало в Його душі бажання принести в жертву своє аласне життя. Одного з них до тої гадки довела неможність посягати на праці народів, другого неможність навіть відправити Службу Божу за нарід. І помер він у Вологді, де не було назві брата, щоб прийняв Йому повіч... Обаж вони дійшли до того вершка хрестного життя, до того вершка душпастирської праці, до того ідеалу священичого покликання, яким є жертва самого себе! Жертву оба сповнили. І тою жертвою поклав безпечний фундамент, на яким будуть шойно працювати будучі покоління. А нам дай Боже за їх прикладом також жертву з себе зробити для добра і для спасення нашого бідного народу. Амінь!

Жіночі модні матер'яли
Шовки, Полотна
Мужеські сукна

1637

71-7

проде відродили

ФІРМА
РОМАН

ЗУБИК

Львів, Галицька 16

З пустого в порожнє...

Львів, 6. грудня 1926.

В своїй прагматичній промові на Народньому З'їзді зупинився коротенько д-р Дм. Левицький над українсько-жидівськими взаємовідносинами. Говорячи про зв'язок з поневоленими народами в Польщі, зазначив він:

"Таким буде навізати зв'язок з Жидами, а головним з тими Жидами, котрі саме живуть на території національної території. Ми не можемо не відноситися до Жидів ворожо, розуміємо їх положення як безтериторіальної нації. Ми знаємо, що є Жиди, які співчують нашим національним змаганням, та єврейська схибно-галицька сіоністична партія під час рішення Ради Амбасадорів пішла з Польськими на угоду, заключаючи відомий акт Райх-Габсбургів, і з'явився фронтон поети нас, допомагаючи Польським в їх денационалізаційній політиці на наших землях. Як довго ця партія не змінить цілковито своєї політики, так довго ми зв'язуємо Жидів нашими політичними протавниками".

Очевидно, зупиняючись над українсько-жидівськими взаємовідносинами, які від хвилі угоди сіоністів із швехпольськими вийшли в стадію напруження, п. голова Об'єднання ствердив тільки загально відомі завіси, аксіомні факти, які вже нераз були зазначували й стверджували на сторінках нашого органу. Бажаючи довести до алогічності зростаючого напруження, д-р Дм. Левицький зазначив, що відпруження може наступити з моментом закінчення Жидами їх служби у передлогах габсбургсько-польонізаційної політики, а моментом основної зміни політичної лінії.

Як же на це відповіли схибно-галицькі Жиди? Відповіли практикованим досі ними способом, а п. томою їхній психіці рознузданістю, нахабністю і безцеремонністю, переливаючи з пустого в порожнє. Особливо "оригінальною" щодо змісту, а образливою, визиваючо-нахабною, просто нехлюбною щодо тону є стаття секретаря схибно-галицької сіоністичної організації

д-ра А. Ротфельда під написом: "Вияви (?) п. Левицького" (Wypu głępią p. Lewickiego).

Навізуючи до розмов, які п. голова Об'єднання мав з жидівськими політиками покровою Гінбавма в Женеві, а яких метою було понад голови скомпромітованих і ворожих нам швехпольських лоялів із схибно-галицької сіоністичної партії довести до українсько-жидівського *modus vivendi*, д-р Ротфельд не лише дозволяє собі на особисті образи (як нпр. словом "wypiera się" на адресу д-ра Дм. Левицького), але й повиню брехливих слів намагастись прикрити дійсність, до того ж зголошуючи ще й окремі претенсії до українського громадянства. Мовляв, через жидівсько-польську угоду в нічому не порушено українських інтересів, але Жиди не можуть вести політику українських партій таксамо, як вони не ведуть політики польських сторонишків (?!).

Наша політика мусить лишитися жидівською і мусить бути схибною на оборону жидівських інтересів. Однак для слухних постулатів й українських національних домагань ми все малі повне зрозуміння".

Тільки подумати, що за протекційна благородність міститься в психічній організації панів Ротфельдів й інших ліліпутних Райхів. Вони мають зрозуміння для "слухних" українських постулатів. Просто годилося би опатентувати цей винахід, як би такого самого зрозуміння не мали Габсбурги, Гломбінські й їх прусинські підголоски.

Спроби нашого політичного проводу вийти в тісний зв'язок із жидівськими політиками з Конгресів — дуже не по нутру д-рові Ротфельдові. Він лякає нас безспішністю, а найголовніше нерезальністю щодо вислідів наміреної кооперації.

"Нехай не рахує (д-р Дм. Левицький) на розвиток Жидів і на те, що хто-небудь з поважних і відповідальних жидівських

політиків заклапочуть з Українцями кооперацію іменем тутешнього жидівства понад головами і з поминанням його тутешніх провідників. Можуть істнувати диференції і різниці поглядів між деякими жидівськими політиками з б. Конгресів і тутешніми. Однак ніякі жидівські політики не схочуть і не відважаться в основних справах розвивати спільного жидівського фронту".

Чи треба додавати, що "спільний жидівський фронт", особливо у відношенні до Українців від славної жидівсько-польської угоди держиться на павутинній ниточці? Чи треба зазначувати, що серед жидівського громадянства є теж політики, які глядять далше свого носа і розуміють вагу добрих українсько-жидівських взаємин не лише для теперішності, але й головно для срібле будуччини? Не нашою метою є розвивати "спільний жидівський фронт", ми тільки намагастись знайти зв'язки з тими жидівськими елементами, які не є ворожими нашим національним змаганням і які в свій час перестерігали Райхів і Розмаїнів перед наслідками жидівсько-польської угоди у відношенні до Українців.

Найцікавіше, що д-р Ротфельд, рекламуючи всесильність схибно-галицьких сіоністично-асиміляторських ватажків, *macht: ch w. ih g* аж до третього ступня. Мовляв, як порозуміння, то тільки з тутешніми ватажками. І то не зовсім гладко справа, бо й по жидівській стороні справа (порозуміння) не є такою ясною і гладкою, як то здається деяким українським політикам. На це могли би замітити, що ті Жиди з'їзд ст'ягу' Райха, які є проти порозуміння, є шонайменше чесні зі собою, бо й як їм змагати до порозуміння з Українцями, коли вони зв'язані вузлом спільної польонізаційної акції з Польськими.

Те мегальоманське важництво Ротфельдів і їм подібних доходить до кульмінаційної точки... нахабної претензійності в моменті, коли на адресу Українців ставиться домагання створити "психологічні передумови" для порозуміння, очевидно з тутешніми сіоністичними ватажками. Мовляв, Українці мають бога-

Як хочеш справді спити дешево і добре

ОКУЛЯРИ І ЦВІКЕРИ

Іди до ф-ми 820 11-20

ЛЕВ АППЕЛЬ І С-ЧА

Львів, вул. Леґіонів ч. 1.

Традиційні Андріївські Вечерниці

заходом Поради Матерей при Філії Українського Княвства Товариства охорони дітей і олімпіади молоді відбудуться 104, в неділю 12. грудня 1926 р.

ко грівів перед маєстатом тутешнього жидівства, яке є

"дуже чутке і вразливе. Не без впливів на настрої жидівської людності остали деякі українські тенденції, голошені від якогось часу. Антисемітизм, ширений все янше і брутальніше нацією укр. іської преси, економічний бойкот й екстеріонаційна (?) господарська боротьба, ведена систематично на зразок "Розвою" — то все не створює атмосфери для приватних розмов".

Змальовуючи єдинофронтність жидівського табору, фронтовики з'їзд ст'ягу "Хвилі" одночасно намагастись представити український табір розбитим, розірваним, роздергим — і то саме в моменті, коли конгрес Об'єднання визивав беззастережну єднотність у всіх питаннях української національної політики. Це завдання взяв на себе гол. редактор "Хвилі", який в статті "Уяві антиґонізм", навізуючи до інтерв'ю голови Об'єднання, пише:

"В тих самих енциклопедіях (я яких п. голова з'ясував пороже становище Жидів до Українців — Ред.), представив д-р Левицький безчисленні протиріччя в погляді на програму (?) і напрям української політики (?), які заходять між такими поважними українськими політиками, як Смал-Стоцький (sic!), д-р Кость Левицький, д-р Петрушевич, д-р Бачинський і Богато інших, — протиріччя такі широкі, що аж роблять неможливою політичну консолідацію українських партій (sic). Не дивно, що в тих умовах політична динаміка України ослабла і зямись шукає її джерел у власному нутрі — за прикладом збан рутованої політики польських партій шукається уявних протиріччя, уявних ворогів. Аргумент дешевий, бо оправдуючий власну неспроможність і второпну, освідомлену політичну пропаганду".

Хіба досить! Вже ці дослівні виписки з двох статей аж надто зясовують нам непереривну тактику схибно-галицьких асиміляторів. Не будемо повторювати того, що вже нераз було висвітлене на наших сторінках. Сіоністично-асиміляторські фронтовики використовують всі засоби, щоби не лишитися осамітненими. Думають, що ми коли не забудемо їм угоду при до. помозі наших мандатів, що ми не бачимо їх прислужницької ролі в швехпольській філарку, що ми не розуміємо їх хитрощів. Нехай не обманюють себе і даремне не по-

Митя гр. А. ШЕПТИЦЬКИЙ.

Жертва.

Промова над дономним покійного єп. Боцяна.

Споминаючи померших праведників, хвалимо їх діла й чесноти і ставимо їх як примір до наслідування для людей. Великі прикмети і чесноти Покійного Єпископа Луцького Кир Йосифа лишаться довго в пам'яті людей і будуть виславляти великі прикмети його серця, його працьовитості, доброти, любові ближньому, його ревності і дбайливості про добро церкви й народу, а може найбільше і найдовше лишиться вона в пам'яті людей і за трагізму його життя, і за його смутку і болю, який тягнеться в цілому десятилітті його єпископства. Як жалібною заслоною була прикрита мітра, яку несли в похоронних походах, таксамо й жалібною заслоною було неначе прикрите ціле його єпископське звання. Тим був він наче сим водом історії нашої святої унії — цілої історії нашої церкви від чотирьох сот літ. Бо в ній як червона нитка тягнеться якийсь незрозумілий трагізм, якийсь біль, якийсь сум, так, що не знаю, чи є де на світі історія якоїсь церковної провінції чи церкви, яка була би в тій мірі сумна, переповнена болем, трагична. Може одного, — і на це хочу звернути вашу увагу, — будучи покійним не спостерігає у житті Покійного, як не спостерігає того

майже ніхто тепер, а що мабуть шойно колись, по довгих і довгих століттях догляне й належно оцінить історія.

Я хочу нині піднести великі заслуги Покійного для його єпархії, хочу вам представити, що для тої єпархії, для єпархії в Луцьку він зробив. А зробив він, вірте мені, більше, як може нині доглядати людське око. Дивує вас може це моє слово. Неодному приходиться нагаду, що саме бідний єпископ Боцяна для своєї єпархії нічого не міг зробити, що навіть не міг для неї працювати. Тому, щоб на що трудність добре відповісти, пригляньмося цілому положенню нашої церкви там на Волині і там далше на Сході й на Півночі. Пригляньмося тому положенню з обох сторін: з людського боку і з боку надприродного християнського порядку.

В р. 1914, в хвилі, коли російські війська заняли майже цілу Галичину і коли видавалося, що вже вибила остання година унії, що так, як інші єпархії нашої церкви за царів Катерини, Миколи й Олександра були знищені насильством й відірвані від св. кат. церкви, так і наші галицькі три єпархії згинуть під ударами релігійного переслідування, — в тій хвилі о. Боцяна, тодішній ректор Духовної Семінарії у Львові, став луцьким єпископом. Цістав у спадщині одну частину тої церкви, що колись через берестейську унію з кінцем XVI століття була піддалася апост. престолові, а в якій за Миколи І. унію насильно

адушено. В кілька місяців пізніше новоіменованій і посвяченій єпископ був вивезений в далеку Сибір, де пережив перші три роки свого єпископства. Вернувши до Галичини в 1917 р., коли його серце рвалося до апостольської праці, міг зробити лише одну коротку подорож і відтак уже не мав можливості нічого зробити для своєї єпархії безпосередньо. Був від неї відлучений, рідна Земля Галицька стала для нього землею вигнання... І то все. Не мав нагоди, не мав можливості ані для своєї єпархії, яку так любив, ані для тих бідних вірних, для котрих так бажав працювати, нічого відати. Подумайте лише, яке це терпіння для серця єпископа! "Видіти, як ти вірні, яких Йому Бог вручив, гинуть без помічі душпастирів, чути, як через той бідний край пересуваються там і назад навали порожищих військ, знати, що сотками й тисячами люди гинуть, що висилають їх на далеку чужину на вигнання і бути самому вигнаним; мати руки й ноги зв'язані, не бути в силі шонебудати для своїх вірних зробити... Подумайте лише: бачити здалека біліючі ниви, знати, що надійшла хвиля живих і тужити за працею і рватися до неї і бути відірваним від усякої праці і так шле життя.

І на тім кінець — і більше нічого. Чиж більше нічого? Подивіться з другого боку — погляньте на нашу церкву на Волині, яку називаю нашою тому, що вона церквою наших бідних людей, по-

дивіться на ту церкву на Волині, на Підляшшу, на Холмщині, а побачите таку руїну, що часи перед берестейською унією, часи руїни й упадку, видаються ще кращими. Погляньте на далеку широкую Україну, бо так за автокефальна церква веде не менше до руїни, відриваючи наріз від церковного передання батьків і ведучи його до роздоріжжя, не зважаючи на стяги принади для тих, що люблять вітчину — національність і самостійність. І тут і там і на далекій Білій Русі і ще далше в Москві — всюди церква в пониженні, розділена, розшарпана рідними дітьми і наближається з кожним роком до цілковитої, як виглядало би загибелі.

Тепер запитано вас, що, думаєте, що треба би зробити, щоби церкву дивинути з того упадку, щоби наріз піднести, просвітити, спасти? Від чого бодай зачати? Які основи в праці поставити? Чиж справою найважливішою, найконечнішою в такім положенні не є знати людину чи людей, які себе самих віддали би в жертву, посвятити своє життя? Такі часи упадку переходила наша церква в XVI в. Бог дав їй св. Йосафата. Він жертвою свого життя положив ті основи, на яких ми досі ще будемо і які на довгі століття будуть основою поступу. Чогож треба, щоби той наріз і нині спасти? Треба жертви! Треба, щоб у тих краях повторилася кровава жертва Голгофти. То правда, що кровава жертва Гол-